

Cirkulärnr: 1991:87
Diariernr: 1991:1378
Handläggare: Randolph Norberg
Avdsek: AK Skol
Datum: 1991-06-19
Mottagare: Kommunstyrelsen
Skolstyrelsen
Kommundelsnämnden
Rubrik: Reformeringen av skollagen

Reformeringen av skollagen

Riksdagen behandlade den 11 juni 1991 återstående lagförslag rörande grundskolan och motsvarande skolformer men även fristående skolor liksom hälsovården med anledning av proposition 1990/91:115.

De frågor som utbildningsutskottet särskilt tagit upp i propositionen framgår av nedanstående sammandrag av utbildningsutskottets betänkande 1990/91:UbU 117. I övrigt hänvisas till proposition 1990/91:115 där den fullständiga lagtexten återfinns.

Riksdagen beslöt i enlighet med utbildningsutskottets förslag.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen om ansvaret för skolan (prop 1990/91:18) har principerna för en mål- och resultatorienterad styrning av skolan lagts fast. Det innebär att staten anger nationella mål och riktlinjer för arbetet i skolan och att kommunerna ansvarar för genomförandet av verksamheten. Dessa grundläggande principer för ansvarsfördelningen har angivits i de två inledande kapitlen i skollagen.

I proposition 1990/91:115 presenteras slutsteget i den samlade reform av skollagen som syftar till att genomföra mål- och resultatstyrning på skolans område. I propositionen föreslås också vissa följdändringar i andra lagar.

För överprövning av vissa beslut inom skolan skapas en särskild nämnd, skolväsendets överklagandenämnd. Den skall pröva överklaganden, vilka tidigare främst har överprövats av skolöverstyrelsen och länskolnämnderna.

Förslag till ändringar i skollagen med anledning av den flexibla skolstarten framläggs. Bland annat föreslås en sex-årig övergångstid.

Regleringen av skolhälsovården bibehålls i allt väsentligt, dock föreslås att de nuvarande obligatoriska hälsoundersökningarna i fortsättningen skall vara en rätt för eleverna. Skolverket skall vara tillsynsmyndighet. Ytterligare vissa sakliga förändringar föreslås i skollagen, bl a vad gäller elevinflytande, grundskoleelevers placering på olika skolor samt förläggningen av icke-obligatoriska inslag i utbildningen.

Förslag läggs om att tidigare riksdagsbindningar bakom olika bestämmelser i de skilda skolformsförordningarna och andra förordningar rörande skolans verksamhet hävs och att det får ankomma på regeringen att meddela de förordningsföreskrifter som behövs under den nu reformerade skollagen.

Den nuvarande objektivitetsgranskningen av läromedel i samhällsorienterande ämnen liksom fastställande av basläromedel föreslås upphöra.

Med de nu föreliggande förslagen har reformeringen av skollagen slutförts.

1 Överprövning av beslut enligt skollagen m m

Det har ankommit på skolöverstyrelsen och länskolnämnderna att pröva beslut enligt skollagen och till den anslutande förordningar. Regeringen föreslår nu att beslut enligt skollagen som regel skall överprövas av en särskild nämnd, skolväsendets överklagandenämnd. Undantag görs för ett antal beslut som har utpräglat judiciell karaktär eller gäller sådant som utgör eller ligger nära vad som anses som civila rättigheter. Överklaganden av dessa beslut förs till kammarrätt.

I propositionen ges exempel på ärenden som har utpräglat judiciell karaktär och sådana fall där beslutet kan anses vara sådant att det angår någons civila rättigheter, i den mening detta begrepp har enligt Europakonventionen om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att en särskild nämnd, skolväsendets överklagandenämnd, inrättas för prövning av vissa skollagsärenden och föreslår att riksdagen antar det framlagda förslaget till lag om ändring i skollagen såvitt avser 1 kap 14 §.

I konsekvens med detta ställningstagande ändras skollagen såvitt avser 5 kap 11 och 30 §§, 11 kap 15 och 23 §§, 12 kap 14 § och 13 kap 13 §.

2 Flexibel skolstart m m

I årets budgetproposition tas frågan upp om ett gemensamt ansvar för barnomsorg och skola och flexibel skolstart. Regeringen erinrar om den s k förskola-skola-kommittén som i sitt betänkande (SOU 1985:22) bl a redovisade förutsättningar för och möjligheter till en samverkan mellan förskolan och skolan. Enligt riksdagens beslut om skolans utveckling och styrning (prop 1988/89:4) bör målsättningen vara att alla barn som behöver heldagsomsorg skall få det inom ramen för den obligatoriska undervisningen och den frivilliga barnomsorgen i kommunen.

I budgetpropositionen understryks vikten av en gemensam lokal organisation för skola och barnomsorg. Gränserna mellan förskola och skola suddas ut allt mer. Det är frågan om en gradvis övergång från en verksamhetsform till en annan. Riksdagen har vidare beslutat om den ändring i socialtjänstlagen som innebär att det i fortsättningen skall stå kommunerna fritt att utforma sin nämndorganisation på det sätt som passar de lokala förhållandena.

I propositionen läggs fram förslag om flexibel skolstart. Skolplikten skall som hittills inträda höstterminen det år barnet fyller sju år (jfr 3 kap 6 § skollagen), men barnets vårdnadshavare får bestämma att barnet skall börja skolan det år barnet fyller sex år.

Regeringen föreslår således att föräldrarna skall få rätten att avgöra om ett barn skall börja i skolan vid sex eller sju års ålder. Detta slås fast i föreslagen lydelse av 3 kap 8 § skollagen. Enligt regeringens föräldrarna de bästa förutsättningarna att bedöma barnets mognadsnivå och vilka förutsättningar det har att delta i skolans verksamhet. Regeringens förslag innebär dock att kommunerna under en övergångstid om sex år får bestämma i vilken mån sexåringar skall tas in i skolan. Bestämmelsen enligt nämnda lagrum skall således tillämpas först fr o m den 1 juli 1997. På så sätt kan kommunerna själva under denna tidsperiod avgöra hur snabbt de vill genomföra reformen. Om kommunen inte kan tillgodose alla vårdnadshavares önskemål om en tidigare skolstart för deras barn bör enligt propositionen barnets biologiska ålder utgöra den främsta urvalsgrunden för skolstarten.

Utskottet delar regeringens principiella ståndpunkt när det gäller att betrakta förskola och skola som på varandra följande led där innehåll och metod anpassas efter barns förutsättningar. Därmed reduceras begreppet skolplikt till att vara den juridiska term som garanterar barn rättighet att gå i skolan.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en flexibel skolstart. Vårdnadshavarna skall nu få rätt att avgöra om deras barn skall börja i skolan vid sex eller sju års ålder. Utskottet har heller inget att invända mot att kommunerna under en övergångstid om sex år får bestämma i vilken mån sexåringar skall tas in i skolan. Fr o m den 1 juli 1997 skall dock sexåringar jämföras med skolpliktiga barn i fråga om rätten att börja skolan.

Övergången till en flexibel och genomsnittligt sänkt skolstartsalder ställer krav på förändringar i kommunerna. De höga kvalitetskrav som utskottet vill ställa på all skolverksamhet måste självfallet gälla för den verksamhet som erbjuds sexåringarna.

Regeringen föreslår ingen ändring av skollagen när det gäller skolpliktens längd (3 kap 10 §). Vidare behålls de nuvarande reglerna om att skolplikten normalt upphör då elever tillfredsställande slutfört högsta årskursen i grundskolan eller i vart fall efter det år då eleven fyller 16 år.

Utskottet konstaterar att en elev, som börjar i grundskolan vid sex års ålder och som inte tillfredsställande har slutfört högsta årskursen i grundskolan har rätt att få utbildning till utgången av vårterminen då eleven fyller 16 år.

I direktiven till läroplanskommittén (dir 1991:9) framhålls att det mot bakgrund av förändringarna inom skolområdet och förskolan nu ges en unik möjlighet att formulera måldokument för skilda skolformer, inklusive barnomsorgen, utifrån en samsyn på de övergripande målen för verksamheterna. En sådan samordning bör medföra en sammanhängande och därmed en kvalitativt bättre och effektivare utbildning. Vidare heter det att förskolan, grundskolan och gymnasieskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Vuxenutbildningen skall komplettera bristande ungdomsutbildning eller bygga vidare på gymnasieskolans kunskaper. Varje skolform måste därför befästa och bygga vidare på vad eleverna har lärt sig tidigare.

Det är viktigt att de berörda personalgrupperna får praktiska erfarenheter av varandras verksamhetsområden. Vidare framhålls att det redan förekommer att lärare tjänstgör i förskolan liksom att förskollärare tjänstgör på lågstadiet. Det anses självklart att sådan tjänstgöring kommer att bli vanligare i framtiden.

Som framhålls i propositionen är det väsentligt att både skolan och förskolan kommer att stödja föräldrarna när de skall avgöra barnens skolstart. Detta förutsätter bl a att förskolans personal är väl förtrogen med innehållet i den verksamhet barnet kommer att delta i och att läraren får veta från förskolan var den blivande eleven befinner sig utvecklingsmässigt så att undervisningen kan anpassas därefter.

Enligt vad utskottet erfarit är det i dag relativt ovanligt att skolmognadsprov används för att konstatera skolmognaden hos barn när det gäller beslut om såväl tidigare som senare skolstart. Gällande föreskrifter om skolmognad som villkor för att påbörja skolgången kommer att slopas. Några hinder att även i fortsättningen använda något slag av prov för att utvärdera barns skolmognad bör enligt utskottets uppfattning inte föreligga.

Frågan om avgifter för omsorg på daghem, fritidshem m m är en kommunal angelägenhet. Utskottet ser i likhet med föredragande statsrådet dock en risk i att rent ekonomiska skäl skulle vara avgörande för barns skolstart, då det på många håll är billigare att ha barnen i skola och fritidshem än i daghem.

Enligt vad utskottet erfarit har dock några kommuner i landet redan fattat beslut om neutrala taxor för daghem och fritidshem. Utskottet utgår från att frågan kommer att följas av berörda myndigheter.

När det gäller frågan om åldersblandade klasser anför utskottet bl a att det reformerade statsbidragssystemet för det offentliga kommunala skolväsendet kommer att öka möjligheterna för kommunerna att organisera sina skolenheter och klasser på ett friare sätt än vad som hittills skett.

3 Elevinflytande m m

Regeringen föreslår att eleverna i grundskolan, särskolan, specialskolan och sameskolan skall ha inflytande över hur deras undervisning utformas. Deras rätt till inflytande markeras i lag (jfr föreslagen lydelse av respektive 4 kap 2 §, 6 kap 2 §, 7 kap 2 § och 8 kap 2 § skollagen).

Genom riksdagens beslut om skolans utveckling och styrning har föräldrarna fått förstärkt inflytande och medansvar. En utgångspunkt för beslutet var bl a att rätten till insyn i och inflytande över skolan är en grundläggande förutsättning för att elever och föräldrar skall kunna åtnjuta god rättstrygghet och rättssäkerhet.

Föredragande statsrådet anser att man lokalt bör avgöra vilka former elev- och föräldrainflytandet skall ha. Den nuvarande detaljregleringen av skolans samverkansformer bör upphöra.

Utvecklingen mot en mer mål- och resultatorienterad styrning av skolväsendet och en decentralisering av beslutfunktioner m m ger enligt utskottets uppfattning möjligheter att på lokal nivå utveckla nya former för samverkan mellan skolans personal, elever och vårdnadshavare.

I betänkande 1988/89:UbU7 om skolans utveckling och styrning redovisade utskottet vilka regler som gäller enligt kommunallagen för en nämnds delegationsrätt. I proposition 1990/91:117 om ny kommunallag som riksdagen har tagit ställning till under innevarande riksmöte behandlades bl a delegationsrätten i kommunen.

4 Skolhälsovården

I propositionen framhålls att skolhälsovården är den medicinska delen av skolans elevvård. Skolhälsovården skall liksom hittills främst vara förebyggande. Den skall omfatta hälsokontroller och enkla sjukvårdsinsatser. Regeringen föreslår att de regler som gäller i dag om skyldighet att anordna hälsovård skall gälla även fortsättningsvis. Skolhuvudmännen skall således vara skyldiga att anordna skolhälsovård för eleverna i grundskolan, särskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan. Enligt föredragande statsrådets mening bör skolhälsovården ses som elevernas företagshälsovård. Eleverna skall därför ha rätt att anlita skolhälsovården men till skillnad från vad som gäller i dag för skolpliktiga elever, ingen skyldighet att genomgå hälsokontroller. Detta föranleder en ändring i 14 kap 3 § skollagen. I dag är skolöverstyrelsen tillsynsmyndighet för skolhälsovården. Denna uppgift bör enligt regeringen överföras till statens skolverk från den 1 juli 1991.

Utskottet vill understryka att skolhälsovården är en del av skolans elevvård. Till den direkta elevvårdspersonalen räknas bl a skolläkare och skolsköterska. I 3 kap 31-36 §§ grundskoleförordningen regleras elevvårdskonferensen som skall finnas för varje rektorsområde i grundskolan. Utskottet utgår från att elevvårdskonferensen kommer att finnas kvar som ett formellt organ även i fortsättningen. Utskottet utgår vidare från att sådana elevproblem som inte kan lösas inom klassens ram liksom hittills förs till elevvårdskonferensen som har att vidta åtgärder för den enskilda elevens bästa.

Riksdagens beslut om ansvaret för skolan (prop 1990/91:18) innebar bl a att två inledande kapitel i skollagen faställdes. Enligt 1 kap 2 § skall i utbildningen hänsyn tas till elever med särskilda behov. När det gäller hälsoundervisningen i skolan förutsätter utskottet att skolsköterskans och skolläkarens kompetens tas till vara. Likaså förutsätter utskottet att skolhälsovården engageras i arbetet på att åstadkomma en allt bättre skolmiljö - såväl den fysiska som den psykosociala miljön.

Enligt nu gällande skollag är skolhälsovården kostnadsfri för eleverna (11 kap 6 §). I föreliggande proposition föreslås ingen ändring i detta avseende.

Utskottet anser att skolhälsovården bör betraktas som en integrerad del av skolas elevvård. Mot denna bakgrund är det enligt utskottets uppfattning naturligt att tillsynsuppgiften överförs från skolöverstyrelsen till det nya skolverket.

Utskottet erinrar om att det i propositionen framhålls att skolhälsovården inte bara ingår i skolans elevvårdande verksamhet utan också är en del av samhällets allmänna medicinska insatser. Skolhälsovården berör därmed både skolverket och socialstyrelsen. Utskottet finner det angeläget att skolverket som tillsynsmyndighet för skolhälsovården samverkar med

andra centrala myndigheter i syfte att bli samordna vissa förebyggande insatser på hälso- och sjukvårdens område.

5 Val av skola

Regeringens förslag till lydelse av 4 kap 6 § tredje stycket när det gäller val av skola i hemkommunen innebär att utgångspunkten för placeringen skall vara att platserna i en grundskola förbehålls de elever för vilka skolan är den skola som ligger närmast deras hem, dvs att de får så kort skolväg som möjligt. Vårdnadshavarnas önskemål om att deras barn skall tas emot vid en skola inom kommunen skall beaktas så långt det är möjligt utan att andra elevers berättigade krav på placering i en skola nära hemmet åsidosätts.

Som utskottet ser det kommer det alltid att finnas elever som vill gå i någon annan skola än den som innebär den kortaste skolvägen. Enligt utskottets mening bör önskemål om placering vid viss skola beaktas så långt det är praktiskt och ekonomiskt möjligt. Efterkommande av önskemål om viss skola får inte medföra att någon annan elev som annars enligt huvudprincipen skulle ha tagits emot i den önskade skolan drabbas av en allvarlig försämring beträffande sin skolväg. En kommun måste vidare kunna avvisa sådana önskemål som är förenade med betydande merkostnader för kommunen. Det kan t ex gälla kostnader för extra skolskjuts, skolbarnomsorg m m.

6 Förläggning av icke obligatoriska inslag i utbildningen

I årets budgetproposition behandlas vissa åtgärder som syftar till att effektivisera formerna för hemspråksundervisningen. Riksdagen har nyligen fattat beslut i denna fråga. Principerna för elevers rätt till hemspråksundervisning ligger fast. Samma grupper av elever som tidigare skall alltså ha rätt till undervisning. Liksom i dag gäller det rätt till undervisning i den omfattning som fordras för att täcka elevens behov. Det är emellertid aldrig fråga om någon skyldighet för eleven att delta i hemspråksundervisningen. Vidare skall kommunerna få avgöra om villkoren för rätt till hemspråksundervisning föreligger eller inte.

Enligt nuvarande bestämmelser (grundskoleförordningen 5 kap 11 §) kan en kommun befrias från skyldigheten att anordna hemspråksundervisning om t ex lärare saknas. Enligt föreliggande proposition skall skyldighet inte heller föreligga om anordnandet medför stora kostnader för kommunen t ex kostnader som uppstår då det är omöjligt att anordna undervisningen i rationella grupper. Enligt föredragande statsrådets bedömning är en rimlig minsta gruppstorlek för hemspråksundervisning fem elever. I skollagens regler om skolplikten omfattning görs ett förtydligande (3 kap 11 §) så att det blir klart att det finns möjlighet att förlägga undervisning i hemspråk och andra icke obligatoriska inslag i utbildningen till lördagar utan att dessa räknas in i de dagar som skolplikten omfattar. När det gäller skoldagens längd föreslås motsvarande ändring för sådana inslag.

Utskottet uppfattar skollagens regler om skolplikten omfattning så att det inte kommer att finnas något lagfäst hinder för en kommun att förlägga icke obligatoriska inslag i undervisningen till lördagar eller efter skoldagens slut. Hemspråksundervisningen bör i första hand förläggas inom den ordinarie skoltiden. Kan detta ej lösas är det möjligt att förlägga undervisningen exempelvis efter skoldagens slut och på lördagar. Den föreslagna ändringen av skollagen skall ses som en åtgärd som genom anordnande av rationella undervisningsgrupper kan öka möjligheterna till hemspråksundervisning för invandrareleverna. Utskottets syn på hemspråksundervisningens (undervisning i hemspråk och studiehandledning på hemspråk) syfte, organisation m m vilken bli kommit till uttryck i betänkande 1990/91:UbU7, är således oförändrad.

7 Fristående skolor för skolpliktiga elever

Enligt propositionen bör den statliga skoladministrationen även fortsättningsvis svara för godkännande av fristående skolor för vanlig skolplikt (jfr 9 kap 1 § andra stycket skollagen). Skolverket blir därmed den myndighet som efter hörande av kommunen beslutar i dessa frågor från den 1 juli 1991.

Utskottet anser att nuvarande ordning, enligt vilken en instans fattar beslut om godkännande av fristående skola och en annan om statsbidrag till samma skola, lett till inte önskvärda konsekvenser. Det är rimligt att en fristående skola som är godkänd för skolpliktens fullgörande har de ekonomiska förutsättningarna för verksamhetens drift. Utskottet föreslår därför att samtliga skolpliktiga elever, som går i grundskolan eller fristående skola godkänd för vanlig skolplikt, skall räknas in i underlaget för kommunens sektorsbidrag. Årliga justeringar av detta bidrag skall alltså ske med hänsyn till bl a antalet elever i kommunen, som går i grundskola eller fristående skola av här nämnt slag den 15 september beräkningsåret. Kommunen bör fördela sina resurser på skolområdet efter behov till samtliga skolor för elever med vanlig skolplikt inom kommunen, såväl offentliga som fristående.

Av statsfinansiella skäl anser utskottet att föreslagen förändring av bidragsordningen för fristående skolor bör göras fr o m budgetåret 1992/93.

Enligt utskottets mening innebär en fördelning efter behov att kommunen skall fördela tillgängliga resurser på såväl kommunala som fristående skolor inom kommunens gränser på samma sätt som kommunen skulle ha gjort om samtliga skolor varit kommunala. Avsikten är således inte att ett och samma krontalsbelopp skall utgå per elev att proportionellt fördelas på samtliga såväl kommunala som fristående skolor i kommunen. I de fall en avgift tas ut vid en fristående skola, bör den vara skälig, och kommunen bör ha en möjlighet att avväga verksamhetsbidraget med hänsyn till avgiftens storlek. Vidare bör en fristående skola ha skyldighet att i mån av plats ta emot elev om eleven och vårdnadshavaren så önskar.

När det gäller grundskoledelen av Sigtunaskolan Humanistiska läroverket, Grännaskolan, Lundsbergs skola, Franska skolan och Göteborgs högre samskola föreslår utskottet ingen ändring av nuvarande bidragsordning. Dessa skolor berörs alltså inte av vad utskottet förordat.

Någon ändring av nuvarande statsbidragsordning för fristående skolor över grundskolenivån föreslås inte heller. För dessa skolor beslutar riksdag och regering om en ram för det totala antalet årselevplatser som får ligga till grund för statsbidrag. Skolorna har också olika bidragsnivåer beroende på utbildningens art. Till bilden hör att fristående skolor över grundskolenivån inte utgör en enhetlig grupp. Det finns visserligen ett antal skolor som anordnar utbildning motsvarande gymnasieskolans treåriga studieförberedande linjer men det finns också en annan huvudgrupp, nämligen dels riksrekryterande skolor med yrkesinriktning som inte utan vidare kan betraktas som gymnasieskola för 16-19-åringar eller kommunal vuxenutbildning, dels skolor med konstnärlig inriktning. Denna senare huvudgrupp av skolor bygger som regel på genomgången utbildning efter grundskolan.

8 Granskning av läromedel

I propositionen framläggs förslag om att den nuvarande objektivitetsgranskningen av läromedel i samhällsorienterande ämnen liksom fastställandet av basläromedel skall upphöra.

Det nya skolverket kommer att ha som en huvuduppgift att ansvara för en nationellt sammanhållen och samordnad uppföljning och utvärdering av skolans verksamhet med sikte på de grundläggande målen för skolan. Enligt föredragande statsrådet är det naturligt att i samband med t ex en utvärdering av undervisningen i samhällsorienterande ämnen också granska de läromedel som används i undervisningen.

Mot denna bakgrund kan objektivitetsgranskningen av läromedel upphöra. Något behov av att från centralt håll bestämma vilka läromedel som uppgyller kraven på att vara ett basläromedel finns inte heller enligt föredragande statsrådet.

Utskottet har inget att invända mot att det i skolverkets ordinare utvärdering av skolverksamheten även ingår en objektivitetsgranskning av läromedel i

samhällsorienterande ämnen. Det bör ankomma på skolverket att avgöra hur en sådan granskning skall utföras.

9 Övriga frågor

I föreslagen lydelse av 4 kap 3 § skollagen slås fast att grundskolan skall ha nio årskurser. Av dessa utgör årskurserna 1-3 lågstadium, 4-6 mellanstadium och 7-9 högstadium. Utskottet erinrar om att den sk läroplanskommittén bl a skall pröva om den nuvarande stadiindelningen i grundskolan kan upphöra.

I propositionen redovisas synen på placeringen på skolenhet av enskilda elever som behöver särskilt stöd av något slag. I detta sammanhang tas även frågan upp om eventuella omplaceringar av elever under skolgången. Föredragande statsrådet vill stryka under den vikt som han lägger vid att omplaceringar av enstaka elever sker i samförstånd med vårdnadshavarna. Enligt statsrådet är det således inte tillåtet att som ren bestraffning flytta en elev som uppfattas som besvärlig till en annan skola. Däremot kan kommunen dels för att uppfylla sin skyldighet att ge särskilt stöd, dels för att kunna upprätthålla undervisningens kvalitet för andra elever bli tvungen att ytterst även mot elevens vilja flytta denne till en skola där det finns möjligheter att ge det behövliga stödet och att ge det utan att undervisningen för andra elever blir lidande därav.

Slutligen tillstyrker utskottet förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370). Utskottet tillstyrker vidare förslagen till dels lag om ändring i sekretesslagen, dels lag om ändring i lagen om rätt till ledighet för grundläggande svenskundervisning för invandrare, dels lag om ändring i arbetsrättsliga beredskapslagen.

Utskottet tillstyrker att det skall få ankomma på regeringen att under skollagen ge de ytterligare förordningsföreskrifter som kan anses behövliga. Dessa föreskrifter måste utgå från den av riksdagen reformerade skollagen enligt föreliggande förslag och enligt riksdagens beslut om dels ansvaret för skolan (prop 1990/91:18), dels en ny gymnasieskola och vuxenutbildning (prop 1990/91:85).

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Skolsektionen

Bertil Andersson

Randolph Norberg